

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRĂȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Serisori nefranate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

ANULŪ XLIX.

Nr. 235.

Duminică, 19 (31) Octomvre.

1886.

BrășovŪ, 18 Octomvre 1886.

Gânditu-s'a ministrul de interne Tisza Kalman la urmările, ce le pôte avé rescriptulŷ sêu dela 19 Octomvre a. c. prin care aprobă darea pentru Kulturegylet votată în adunarea comitatului Têrnavei micî?

Cu motive temeinice a fostŷ arătatŷ pârintele protopopŷ Iacobŷ Macaveiu nedreptatea ce li se face celorŷ 84% de locuitorî nemaghiari din numitulŷ județŷ, impuindu-li-se o contribuțiune pentru o reuniune privată maghiară cu scopuri specifice maghiare; a arătatŷ câtă nemulțumire pôte nasce o asemenea dare, când bietulŷ poporŷ nici dările ordinare cătră statŷ nu le mai pôte plăti, și a terminatŷ cu următorea seriôsă apostrofare:

„...Majorității maghiare din reprezentanța comitatului nu-i este ertatŷ a-și esercia potestatea temporală așa, ca Nemaghiarii sê-o considera de-o tiranisare constituțională, ce în urma urmelorŷ este în stare a spulbera tótă încrederea, ér acêsta din urmă împrejurare nu pôte fi decătŷ în detrimentulŷ concordiei dorite de fiăcare patriotŷ adevêratŷ.“ (A se vedé „Gaz. Trans.“ nr. 224 și 225 din 1886.)

În terminii cei mai moderați și aleși a desfășuratŷ așadêr pârintele protopopŷ icóna tristelorŷ urmări, ce le pôte avé hotărîrea Ungurilor din D-Sân.-Mărtinŷ. Și ce-i rêspondе ministrulŷ?

— Ingrijirea vóstră nu este nicîdecum justificată, căci eu, Tisza Kalman, vê asigurŷ, că kulturegyletulŷ nu are nici o intențiune ostilă față cu diferitele naționalități.

Nicîdată unŷ ministru nu a luatŷ o rês punderе mai gravă asupra-și, ca ministrulŷ de interne ungurescŷ prin acêsta afirmare. Pe ce și-o întemeiază d-lŷ Tisza? Pe asigurările ce le-a primitŷ dela kulturegyletiștii din Clușiŷ?

Ei bine, kulturegyletiștii abia au aflatŷ despre rescriptulŷ din vorbă alŷ lui Tisza și l-au și desmintitŷ în ceea ce privesce afirmarea lui de mai susŷ.

Avemŷ înaintea nóstră articulele, prin cari țiarele maghiare din Clușiŷ au salutată decisiunea ministrului dela 19 a lunei curente. Sê vedemŷ care este înțelesulŷ bucuriei lorŷ.

Guvernamentalulŷ „Magyar Polgar“ vede în cuvintele ministrului promisiunea, că va aproba în viitorŷ preliminară de aruncuri la dare, mai alesŷ în acele comitate, unde trăiescŷ Maghiarii între Români și Sași. De aceea recomandă în deosebî comitatelorŷ din Ardélŷ, sê urmeze exemplului datŷ de comitatulŷ Têrnavei micî, ca înmulțindu-se prin contribuțiunî de aceste averea kulturegyletului, acesta sê-și pótă întinde propaganda sa de cucerire (hodítás).

În altŷ numărŷ numita fóiă vorbesce de problemele relațiunilorŷ schimbate ale comitatelorŷ, îmbărbătândŷ pe membrii Kulturegyletului, ca agitațiunea socială sê-o schimbe cu agitațiunea prin iurisdicțiunî; în fine își exprimă dorința ca exemplulŷ celorŷ din Têrnava-mică sê le dea Kulturegyletistilorŷ putere, încredere și însuflețire nouă pentru continuarea luptei. („Magyar Polgar“ nr. 248 și 249 din 1886.)

„Kolozsvari Közlöny“, țiarŷ subvenționatŷ de guvernŷ, stă sê-și sară din piele de bucuriă, că Tisza, „bărbatulŷ de statŷ liberalŷ și dreptŷ“ a ruptŷ o cu reserva, ce a observatŷ o până acum față cu nisuințele kulturegyletului și fără a ține seamă de sgnmotulŷ „agitatorilorŷ“ din sînulŷ naționalitățilorŷ, a trecutŷ cu totulŷ în tabêra șovinistilorŷ, dându-le o a doua carte de iertare (szabadalomlevelet) și declarându-i de ómeni pacnici și fără de nici o prihană. „Acum“, țice numita fóiă, „reuniunea nóstră de cultură, care fŷ primită la începutŷ cu atâta temere pipăitoare (tapogato félenkséggel) este prin acêsta acceptată.

În fine spune, că Ardélulŷ e amenințatŷ (de cine? — Red. Gaz. Trans.) și de aceea kulturegyletulŷ trebne sê adune cu ori-ce prețŷ unŷ fondŷ mare; comitatele sê jertescă și sê ajute Ardealului...

Opoziționalulŷ „Ellenzék“ țice, că s'a accentuatŷ necurmatŷ, că Ardélulŷ sê fiă întăritŷ în contra ori-cărei eventualități: „eată acum se oferă ocașiunea, s'a aflatŷ modulŷ consolidării lui...“ „Kulturegyletulŷ voiesce sê dea cultură acestŷi bastionŷ de apêrare alŷ statului maghiarŷ.“ De aceea felicită comitatulŷ Têrnavei micî, că e primulŷ, care și-a impusŷ o dare în „interesulŷ comunŷ“ și regretă, că comitatulŷ Sătmarului a rêmăsŷ îndêrêțŷ, deórece o parte din membrii reprezentanței lui au protestatŷ în contra principiului de ași impune înșiși astfelŷ de dări. („Ellenzék“ dela 28 Oct. a. c.)

Foile maghiare ne vorbescŷ de „relațiunî schimbate“ de „agitațiunî prin comitate“ de „continuarea luptei pentru cucerire“, de „Ardélulŷ amenințatŷ“ de necesitatea de-a se aduna banî pentru Kulturegylet, „ca sê pótă da cultură Ardélului“, nu numai poporului maghiarŷ din Ardélŷ.

Nu este acêsta o desmintire flagrantă a afirmării lui Tisza Kalman, că Kulturegyletulŷ nu are intențiunî ostile față cu naționalitățile nemaghiare?

Crisa bulgară.

— Sosirea năilorŷ ruseșci la Varna confirmată, n'a produsŷ până acum mare impresiune în Bulgaria. Ca rêsponsŷ la nota generalului Kaulbars, care spune că Rusia va considera ca o provocare condamnarea oficerilorŷ implicați în lovitura de statŷ, e posibilŷ că guvernulŷ va pune în libertate pe acești ónceri, cu condițiune ca Rusia sê recunoscă puterile Adunării.

— Șcirile despre trimeterea unorŷ năi de rêsboiu ruse la Varna și descoperirea unui complotŷ la Lompalanka suntŷ luate în Berlinŷ fórtе multŷ în seriosŷ. „Nord. Allg. Zeitung“ scrie: Prin acêsta se constată simptome de o iritațiune mare și critică.

— Oficerulŷ bulgarŷ Kodeakoff, care primise dela Kaulbars în Șumla o recompensă de 1000 napoleonî spre a se duce la Vidinŷ sê agite acolo în sensulŷ Rusiei, a fostŷ dusŷ legatŷ în Sofia și datŷ în paza sentinei palatului.

— Candidatura ducelui Iohann Albrecht de Mecklenburg pentru tronulŷ bulgarŷ se desminte în Berlinŷ; din contră, decă Sobrania va alege pe prințulŷ Waldemar alŷ Danemarcei, acestŷ actŷ s'ar puté accepta.

— Fóia oficiôsă rusă „St. Petersburgskia Wiedomosti“ află, că Rusia în curênd va pune sê se ocupe Varna, Dobrogea sêu o insulă aprópe de Dardanele, „ca de aci sê influințeze nemijlocitŷ și necontentitŷ asupra afacerilorŷ din peninsula balcanică.“ Și oficiôsă „Novoe Vremja“ inseréză acêstă șcire.

— În Constantinopolŷ se așteptă dela noulŷ ambasadorŷ englesŷ, Sir White, că dênsulŷ va rupe cu politica nehotărîtă de până acum a Angiei în Orientŷ și va observa o atitudine mai energică. Silințele sale vorŷ fi îndreptate pôte contra tendințelorŷ ruse de alianță, oferindŷ Porții vre-unŷ pretextŷ bine-venitŷ spre a respinge acele tendințe.

— „Telegrafului“ i se scrie din Odesa, că în țiuva de 13 Octomvre v. generalulŷ majorŷ Kazansky a plecatŷ la Petersburgŷ, fiindŷ chematŷ acolo de cătră generalulŷ Vanovsky, ministrulŷ de rêsboiu. Generalulŷ Kazansky este pomojniculŷ șefului armatei casermate lângă Odesa și Nicolaeff. Acêstă plecure se esplică la Odesa ca fiindŷ în legătură cu evenimentele din Bulgaria.

— Se scrie din Petersburgŷ, că Țarulŷ a alcătuitŷ pe lângă persóna sa unŷ consiliu intimŷ de generali, cu care se sfătuesce în tóte cele privitoare la afacerile bulgare. Acestŷ consiliu se compune din generalii Gurco, Radetsky, comitele Șuwaloff, Roop, Petrașevsky, Alchazoff și principele Ciavciavadze.

Sfînțirea catedralei dela Curtea de Argeșŷ.

Dămŷ după „Voința Națională“ câteva amêrunte despre actulŷ sfînțirii măreței Catedrale dela Curtea de Argeșŷ, ce s'a sêvêșitŷ Duminică în 12 Octomvre:

Duminică desŷ de dimineță întregulŷ orașŷ fŷ în picîóre.

La óra 8 s'a datŷ prin clopote semnalulŷ deschiderii bisericei. În spațioșa curte a Catedralei deja plină de mulțime, care acoperise și tótă câmpia din jurulŷ grădinei, se aflau înșirate douê bataliône de dorobanți, ér afară din curte o bateriă de artileriă. Grilagiulŷ care inconjoră curtea era împodobitŷ cu drapele tricolore, ér la intrarea principală era rădicatŷ unŷ prea frumosŷ arcŷ de triumfŷ.

Mai înainte de sosirea regelui și reginei, s'a făcutŷ în cuvucionulŷ din fața bisericei, de cătră arhimandritulŷ Haritonŷ, vicarulŷ episcopiei Râmnicului și Noului-Severinŷ, sânfîrea apei. După acêstă ceremoniă, salve de tunuri anunțară sosirea Soveranilorŷ. Dela pórtă până la ușa bisericei unŷ frumosŷ covorŷ era așternutŷ pe josŷ, ér pe o parte și pe alta erau înșirați preoți îmbrăcați în sf. odăjdii. La 9 óre sosiră Soveranii în trăsura de gală a Curței regale, escortată de unŷ escadonŷ de călárași, intrară în curtea Catedralei în sunetele clopotelorŷ, ale musicelorŷ și ale urărilorŷ mulțimei rădicare la cea mai de susŷ notă a entusiasmului. La scară Soveranii fură întâmpinați de d-nii ministrii, de ambasadorulŷ francesŷ Coutouly, germanŷ Busch, italianŷ Tornieli, belgian Hooricks, însărcinatulŷ de afaceri Austro-Ungarŷ, Egeregg, T. Maiorescu, Gr. Tocilescu, etc. de mai multe dómne, printre cari d-na Coutouly, soția ambasadorului francesŷ, purtândŷ unŷ prea frumosŷ costumŷ românŷ naționalŷ; etc. ér la ușa bisericei MM. LL. fură întâmpinate de Episcopulŷ Ghenadie cu Crucea și sf. Evangheliă, inconjuratŷ de Metropolitulŷ Moldovei, Episcopii Dunărei de Josŷ și Buzêului, de Vicarulŷ sf. Metropolie Ungro-Vlahiei locțiitorŷ de Metropolitŷ Primatŷ și de unŷ numerosŷ clerŷ.

Dupăce Soveranii sârutară Crucea și sf. Evangheliă, intrară în biserică în cântările corului. Regele fŷ luatŷ la brațŷ de Episcopulŷ de Argeșŷ și condusŷ la Tronulŷ Regalŷ aședatŷ la drépta, ér Regina fŷ condusă la brațŷ la Tronulŷ din stânga de Metropolitulŷ Moldovei. După aceea Episcopulŷ Ghenadie cu clerulŷ, intrândŷ în sf. Altarŷ, au ocolitŷ sf. Pristolŷ, cântândŷ *Isaia Dântuesce*; apoi Episcopulŷ cu Regele și Regina, clerulŷ, persónele oficiale și publiculŷ eșiră afară, unde sub cuvucionulŷ bisericei, se începŷ sfînțirea bisericei mai înteu prin cetirea apostolului și evangheliei; în totŷ timpulŷ [acesta Soveranii, clerulŷ, armata, și întregulŷ poporŷ stăteau în genunchi. Era ceva fórtе împunêtorŷ. După terminarea acestei rugăciunî toți se seculară și se făcŷ prima ocolire a bisericei, în timpulŷ căreia arhimandritulŷ Haritonŷ stropia cu aiasmă poporulŷ și armata. Acêstă ocolire s'a făcutŷ de trei ori și la fiăcare rugăciune înălțată Celui de susŷ înaintea bisericei, Regele și Regina cu clerulŷ și cu totŷ poporulŷ stăteau în genunchi.

După a treia ocolire, Episcopulŷ de Argeșŷ cu Soveranii și întregulŷ clerŷ și poporŷ au urcatŷ treptele bisericei, ale cărei uși erau închise de arhimandritulŷ Haritonŷ, care, însoțitŷ de doui diaconi cu chivotele în mână, intrase de mai înainte în biserică. Soveranii și Episcopulŷ ajungêndŷ la ușa bisericei, s'au rostitŷ următóarele de Episcopulŷ: — Rădicăți boeri porțile vóstre și veți rădica porțile vecinice și va intra împêratulŷ mării.

Arhimandritulŷ Haritonŷ a întreatŷ: Cine este acesta împêratulŷ mării?

Episcopulŷ rêsponse: — Domnulŷ celŷ mare și puternicŷ, Domnulŷ celŷ tare în rêsboiu, acesta este împêratulŷ mării.

Acêsta s'a repetatŷ de trei ori și ușile bisericei s'au deschisŷ și a intratŷ Soveranii, Episcopulŷ, clerulŷ și poporulŷ, îndreptându-se spre altarŷ, unde s'a începutŷ aședarea sf. Môte sub piatra sf. Pristolŷ; ér într'unŷ tubŷ de metalŷ masivŷ, Regina a pusŷ hrisovulŷ reconstruirii mănăstirei semnatŷ de Regele și Regina, de Episcopulŷ de Argeșŷ, Ghenadie, și de Sturza, ministrulŷ cultelorŷ. Acestŷ tubŷ a fostŷ aședatŷ totŷ sub piatra sf. Pristolŷ, unde s'a turnatŷ peste elŷ din aromatele de târnoseală și s'a acoperitŷ cu o placă de metalŷ. În urmă s'a începutŷ spălarea pietrei sf. Pristolŷ cu apă și săpunŷ de către înșiși Regele și Regina, cari au fostŷ incinși cu câte unŷ sortŷ albŷ de atlasŷ, de Episcopulŷ de Argeșŷ, care s'a îmbrăcatŷ cu o cămașă de atlasŷ samanie, Mitropolitulŷ Moldovei, Episcopii Dunărei de Josŷ și Buzêu, de cei 4 arhieriei, cari au oficiatŷ sf. Liturghiă împreună cu Episcopulŷ de Argeșŷ, și de celălaltŷ clerŷ; la acêstă spălare a luatŷ parte și ministrulŷ cultelorŷ. Totŷ aceste persóne au ștersŷ cu buretele apa aromată. După spălare și ștergere Episcopulŷ de Argeșŷ a aședatŷ cei 4 Evangeliști la cele 4 colțuri ale pietrei sf. Pristolŷ, apoi a însemnatŷ cu sf. Mirŷ în semnulŷ crucei sf. Pris-

tolă și s'a acoperit piatra sf. Pristolă cu pânză de in și cu pole de stofă făcută anume pentru această ocaziune.

După acesta, Episcopul de Argeșu înmuindându în sfintele arome și în sf. Miră vîrfurile a patru prăjinii acoperite cu bumbac, dete câte una din ele Regelui și Reginei, ministrului cultelor, și una o opri Episcopul. Suveranii, Episcopul de Argeșu și ministrul cultelor făcură cu aceste prăjini semnul crucei în 4 părți ale altarului, apoi în biserică la templă, d'asupra ferestrelor, d'asupra interiorului bisericii și în fine d'asupra intrării principale a bisericii. După aceea Episcopul, însoțit de Suverani și de ministrul cultelor, intrară din nou în altar, făcându trei închinăciuni înaintea sf. Pristolă și sărutându sf. Evangeliă, scrisă de însuși augusta mână a grațioasei noastre Suverane, Crucea și sf. Pristolă, după care Suveranii eșind din altar trecură la tronurile regale, și episcopul eși în mijlocul bisericii unde era așteptat de cei 4 arhieri și 2 arhimandriți îmbrăcați în sf. odăjdii și s'a început oficiarea sf. liturghii.

Intregul serviciu a ținut aproape trei ore, în timpul căruia nu se auzea decât rugăciunile și cântările ce se înălțau lui D-șeu. Arareori s'a mai vădit un asemenea serviciu, care a fost ascultat cu cea mai mare religiozitate de Suverani și întregul popor. Miniștrii străini cari asistau au rămas adencu mișcați de magnificența solemnității acestui serviciu divin și au exprimat la eșire Episcopului neștersa impresiune ce le-a făcută această pompasă solemnitate religioasă.

După terminarea sf. liturghii, Episcopul de Argeșu Ghenadie, îmbrăcat în vestimintele sacerdotale, cu mitră pe cap și cu cărja în mână, eșind din sf. altar și venind între sfeșnicele cele mari, în fața suveranilor și a poporului rosti următorul cuvânt:

„Sire, Dămnă și iubii creștin! Astăzi, când tresaltă în cer de bucuria sufletele primilor fondatori ai acestui minunat monument, Neagoe Vodă și Despina Dămnă, văgându la cătă mărire s'a ridicat biserica de cătră demni Loră urmași și iubii Suverani ai poporului român, sufletul meu, mișcat mai mult decât ori și când în viața mea, simte și este pîntruns, de cea mai adencă bucurie.“

„Sire! Nică-odată acest sf. locaș n'a fost mai strălucit ca în această oră. Nică-odată n'a simțit poporul român mai mare bucurie sufletescă ca acum când Vă are în mijlocul său în această sfântă și strălucitoare biserică, care reedificată, în zilele Vostre, s'a ridicat în vechea ei splendoră. Voi, alesul poporului român și unsul alui D-șeu, n'ați fost decât o adevărată fericire a acestei de D-șeu păzită țe-ă credincioasă creștină. Prin Voi și faptele Vostre se gloriifică D-șeu, se mărește și măndrește poporul român. Fapte de acestea lucrau vitejii de odinioară ai neamului nostru. Voi pe câmpul de resbelă a-ți condus pe fii României, și i-a-ți incununat cu laurii victoriei, a-ți îndeplinit ultima voință a străbunilor, a-ți complectat opera lor, a-ți împlinit visul Românilor și în sfârșit a-ți împodobit țera ca pe o mirasă cu corăna ce i se cuvine. Această mărire, această gloriă se vede că Provedința Vile păstră Vouă încă de când marele patriot Ioan Constantin Brătianu, primul ministru, care ca altă profetă Samuilă a fost trimis să Vă aducă frumoasă veste de chemarea ce D-șeu și țera Vă făcea încă din cea mai tragedă vîrstă.

„Sire! Toți Români dăm atențiune asupra muncii Vostre dela 1866 și până astăzi; toți suntem convinși de mărirea și progresul la care a ajuns în țera timpul de față. Ne bucurăm mai ales, că biserica a început să-și ia sborul cătră vechea ei splendoră. De aceea gloriificăm pe D-șeu cu totă inima și cu tot sufletul în tot minutul și în nopte. Vom păstră dăr Vouă și guvernului Vostru pururea recunoștință.“

„Faptele stau de față; ceea ce nu s'a putut face de secole, se face astăzi în zilele Vostre pentru întărirea și mărirea noastră. Cele mai multe biserici monumentale s'au readus în starea lor primitivă prin inițiativa și augusta vîrstă patronare. La Iași s'a reedificat biserica sf. Mitropolii și biserica Trei-Ierarchi, la Tergoviște

biserica vechei Mitropolii, și aici în vechea reședință din Eparchia Argeșului s'a ridicat falnic și mândră această biserică catedrală, care face fala României și admirația tuturor popoarelor. Istoria ne spune, că fapte de acestea cu cari M. V. împodobii tronul și asigură viitorul țerei, au mărît totdeuna neamurile. Biserica ne-a salvat totdeuna; cu biserica ați lucrat și biserica Vă ajutat.“

„Devisa vîrstă »Nimic fără D-șeu« duce la fericire și la mântuire pe orice popor. Această cale pe care mergeți M. V. s'o îmbrățișeze cei actuali ca generațiile viitoare să potă avea temelă de credință, de frumoase obiceiuri și de fapte virtuose, prin cari să ne urmeze și cu cari să ne glorifice și ei pe noi ca și noi pe părinții noștri. Credința strămoșescă și bisericile noastre monumentale și-au găsit sprijinul convenit și s'au ridicat și se ridică cu fruntea strălucită spre cer pentru gloria sfintei Treimi și a Maicei D-șei și pentru fala neamului românesc.“

„Și ce devădă mai mare despre dragostea gloriei noastre Rege și a grațioasei noastre Regine pentru cele sfinte și naționale, decât reedificarea și împodobirea acestei case Dumneșcesci cu totă strălucirea cea vechiă? Mulțumesc Prea Curatei și pururea feciorei Maria, protectorea acestui sf. locaș, că m'a învrednicit și pe mine smeritul să ridică sub acest acoperământ divin glasul meu și să rog pe cel A Totă Puternic ca să ajute Suveranului și Suveranei noastre să mergă înainte pe această cale și să sporască șirul faptelor mărețe și virtuose, cu cari s'a împodobit tronul României. Clerul și poporul român, pururea credincios Suveranului, care a condus țera pe calea prosperității și a reinviat virtutele strămoșesci pe câmpul de gloriă al independenței, aduce mulțumirile sale respectuoase și devotamentului său cătră acel ce n'a uitat nică în timpul resbelului datoră cătră sf. Altar și ridicarea acestui sacru monument din ruina în care căduse de decimă de ani.“

„Cu multe odore noi și frumoase s'a împodobit această biserică măreță, cu care se măndrește Eparchia Argeșului și România întregă. Dăr nică unul nu întrece această sfântă evangeliă scrisă cu o răbdare îngerească de aceeași mână Augustă, care a legat ranele vitejilor noștri căuți pe câmpul de gloriă.“

„Binecuvântat fiă acest sfânt odor! Binecuvântat fiă acei ce o vor asculta și se vor adăpa din acest isvor al cuvântului Dumneșcescu, care a scăpat omenirea de sclăvia și a deschis porțile cerului tuturor credincioșilor.“

„Binecuvînteză Dumneșcule A Totă Puternice pe iubitul și vitezul nostru Rege Carol I, pe grațioasă și pioasă noastră Regină Elisabeta, pe ministrii țerei, pe clerul nostru, pe vitejii noștri ostași, urmașii credincioși ai străbunilor lor, și pe tot poporul român, ca să învingă tôte răutățile și să pue sub picioare pe tot vrășmașul și pismașul, pentru fericirea acestei scumpe țeri și întărirea credinței părinților noștri.“

(Va urma.)

SCRILE DILEI.

Nu arareori cetim în foile ungurești *acte de barbarie* comise de gendarmii d-lui Tisza. Un nou act de această natură ni-se comunică din Șimonul Branului cu data 25 Octomvre. n.: »Er, Duminecă în '24/10 a. ci, și-a serbat nunta locuitorul din această comună, a-nume George Tătulea, la care a luat parte un număr mărișor de omeni și tocmai când se aflau în voia cea mai bună, pe la 4 ore p. mer., se înfățișeză înaintea jocului un gendarm, carele era armat numai cu sabia, fără de a fi în serviciu; însă spre a se face »vestit, se ia în vorbă cu un individ, a-nume Vasile Munteanu, carele era după cum se dice cam lovit cu leuca, și după ce au schimbat amândoi câteva vorbe, voinicosul gendarm iritat de sângele ungureșcu, scote

șabia și începe a lovi pe bietul Român de mai multe ori, causându-i mai multe răni grave la mână, așa încât decă s'ar și vindeca cu mare greutate, mână sănătoasă nu va mai avea în vecl. În urma acesta se duce »vestitul« gendarm și raportează comandantului »nobila faptă« și acesta trâmte o patrulă de 2 gendarmi înarmați ca să aresteze pe bietul om, carele din cauza scurgerei sângelui abia mai putea sufla, și după ce și aceștia i-au mai dat nenorocitului ca medicină câteva palme, l'au pus pe nisce ruduri cumpănit și așa l'au transportat la casa de siguranță (casarmă) ca pe un animal mort. S'a făcut arătare la locurile competente. Ce va eși vom vedea.“ — Când vor înceta d-le Tisza asemenea sêlbătécii?

—x—

„Kolozsvári Közlöny“ scrie că o persoană demnă de tótă increderea îi împărtășese din *Gurghiu*, că preotul rom. cat. de acolo, *Bálint Gergely*, printr'o predică a combătut scôlele de stat maghiare dicend, că »scôla de stat nu e altceva, decât un păcătoș cuibă al respândirii nereligiozității, pe care ar trebui să o desprătuiescă ori-ce creștin și să-și ferească de ea copiii spre mântuirea lor sufletescă. — Se înțelege că »patrioții« s'au făcut foc și cătran contra preotului.

—x—

Comitetul damelor din Viena pentru provederea studenților sêraci cu mîncare înființat în anul trecut a adresat un apel cătră inimile generose, d'a contribui cu ban pentru a se cumpăra măr de abonament la mîncare pentru studenții sêraci din țările ungare, cari se află în Viena în număr de 200. Contribuirile se trimitt d-nei Ida Barber în Viena II, Wasnergasse 5. Banii ce se vor trimite din țările ungare se vor întrebuița numai pentru studenții din aceste țeri aflători în Viena.

—x—

Erăși a apărut o listișoră de cățiva preoți »piscopii« de ministrul *Trefort*. Ore și Christosă a cerșit de pe la *Trefort*?

—x—

Solyom-Fekete din Deva a propus să se schimbe în ungurese numele mai multor comune din comitatul Hunedórei. Ce să facă bieții șovinisti? După atatea fiascuri, barem atata consolație să aibă, căci comunele totu ce sunt rêmănu!

—x—

Acum se esplică și *sinistra scire* ce s'a împrăștiat în Brașov despre regele Carol al României. Familia unui lustritor (Lackirer) a-nume Karl König din Brașov, care lucra în Bucuresci, primi din capitala României o telegramă de cuprinsul: »König Karl am Schlagfluss plötzlich gestorben« (fals înțeles: Regele Carol muri repede de apoplexiă.) Nu înțelegem cum și cine a mai putut face asemenea glume prôte.

—x—

Scôla de stat din Sebeș, ce s'a deschis în anul acesta, numără, gâciți căți? — 21 de scolar: 12 băeți și 9 fete!

—x—

În *Seghedin* s'a descoperit o bandă de falsificatori de bani. Li s'a confiscat 133 bucăți de bancnote falsificate, parte terminate de tot, parte numai de jumătate, de câte 100 fl., mai multe prese litografice cu utensilie cu tot. Falsificarea e complectă isbutită. Falsificatorii au fugit.

—x—

FOILETONU.

Achizițiunile coloniale ale puterilor europene.

(Studiu geografic-politic)

de

W. Hausmann.

(Fine.)

Rivalitatea marchisului de *Brazza* și a lui *Stanley* a conturbat mult timp lucrurile, deorece interesele și nisuițele lor se încrușiau adeseori. Încă mult timp va mai dura, până ce referințele din *basinul Congului* se vor consolida într'atata, încât să se potă efectui acolo o colonizațiune regulată. Până în timpul de față omeni s'au mărginit numai la crearea de așa numite stațiuni, cari, fiind împrăștiate pe întinderi forte mari și locuite de puțin Europeni, au putut obține numai puține rezultate. Comerțul cu os de elefant se va întinde, după cum se prevede, aproape și mai mult în lungul Congului, însă acuma chiar se constată o scădere din ce în ce tot mai mare a fildeşului (osului de elefant), deorece indigenii momiți de prețul cel mare al fildeşului, procedară cu o furie de stêrpire fără margini asupra bieților elefanți, așa încât pustiiră cu desăvîșire revirele de vînat de atăt de imbelșugate odinioară.

Viitorul va arăta, decă teritoriul Congului se va

dovedi apt pentru cultura bumbacului. Multe greutate s'au de învins cu procurarea de lucrători, deorece Negrii nu pré sunt aplicați la lucru continuu și la timp anumit, fiind ei învetați a trăi mai mult cu vînat și cu pome. Lucrătorii europeni, chiar decă s'ar și pută căpeta, nu pot fi întrebuițați din cauza climei celei ucigătoare.

Cultura urezului potă s'ar renta cu prisos în șesurile cele tare aședate, umede și roditoare ale Congului; dără și la acesta numai lucrătorii colorați (Negri) pot fi întrebuițați, din cauzele mai sus arătate.

Cumcă tutunul crește cu priință aci, se potă presupune cu tótă siguritatea și productul, pe lângă o tractare corectă rațională, nu va fi cu mult mai inferior decât tutunul așa numit *Havana* și *Manilla*. La tractarea și lucrarea acestuia s'ar pută întrebuița de sigur Europeni, deorece la sêvîșirea acestor lucrări nu sunt silii a se espune arșitei soarelui, ci uscarea, sortarea, tesuirea etc. se pot de bună sêmă sêvîși sub un coșperiuș umbros de palmi, într'un șopron mare fără părăți, espus din tôte părțile curenului de aer. Tutunul în tótă forma va face cred rentabil în măsura cea mai mare transportul pe drumul cel îndelungat pe mare.

Afară de grupa de insule numite *Caroline*, de cari amintirăm pe scurt, unde se vor face de bună sêmă numai stațiuni de corăbii și deposite comerciale, Germa-

nia a mai luat deja în posesiune pe cea mai mare și mai însemnată în nordostul acestora, marea insulă numită *Noua-Ghineea*, care pe chartele mai nouă este însemnată cu numele *Kaiser Wilhelmsland* (țera-impăratului Wilhelm). Prin Dr. *Fruttsch*, care a petrecut mai mulți ani cu nevastă-sa ca colector și naturalist în *Noua-Ghineea*, avem sciri mai esacte despre această țera de altfel așa de puțin cunoscută. După acest învetaș și în această insulă sunt ținuturile de pe lângă țermul umede și nesănătoș, pe când mai înlăuntru și pe înălțimi clima este stêmpărată și sănătoșă.

Intr'altă privință țera strălucesc în cel mai încântător ornament al lumii tropice. Palmi suleși își légănă în aerul cel călduș coronele lor cele înveluite în foi delicate. Liane se întind în încălțură seu în impleturi incurcate dela arbore până la arbore și servesc la multe soiuri de maimuțe ca fringhii (funii) de cățarat. Aici își au patria lor așa numitele paseri ale paradisului (Paradiesvögel), cari animază pădurile cu pe-nele lor cele strălucioșe. Alcioni (paseri de ghiață = Eisvögel = alcedogigas) pândesc pe lângă apele limpești după pescii cei strălucitori ca argintul și se aruncă năpraznic în unde spre a apuca o pradă. Într'un gigantice arbore de pâne (Brotfruchtbaum) se jocă vesele, năcâjindu-se una pe alta un cărd de maimuțe mici. Din fructele cöpte ale arborilor numiți *pisang* (*musa paradisiaca*) ciocăiesc cu ciocurile lor cele încărligate, papagai verți și roșii, în vreme ce sus în coronele arbo-

Guvernul italian a publicat o lege prin care se desființează mănăstirile. Un cercular al ministrului de justiție Tajani interzice d'a se mai primi în mănăstiri noi și ordonă isgonirea din mănăstiri în timp de șase zile a călugărițelor, care au făcut votul după publicarea legii.

—x—

Căpitanul Dragica dela reg. de inf. 81 din Brünn primind o telegramă din Viena, prin care era felicitat pentru înaintarea sa la gradul de maior — la ce nu se aștepta sigur — muri de bucurie.

—x—

Corul vocal român din Biserica Albă arangiază Sămbătă la 25 Octomvre (6 Noemvre) 1886 în localitățile societății de cânt germană dela „Burg“ o *Serată* ordinară cu următoarea programă: 1. a) Marșu egiptean de I. Strauss b) „Consacrarea“ ouverture de Keller, ambele executate de muzica militară 2. „Hora Sinaia“ cor bărbătesc de G. Ventura, executată de corul vocal român. 3. „Valurile Dunărei“, cor bărbătesc de J. Ioanovic, executat de corul vocal român. 4. „Marșul cântăreților“, cor bărbătesc de C. G. Porumbescu, executat de corul vocal român. 5. „Călătoria prin Europa“, Potpourie de Peter's executată de muzica militară. După acesta urmează: *Germania nouă în Africa*, reprezentațiune teatrală comică în două acte cu cântece de S. Wenzl, trad. în românește de C. Strâmbeiu. Persoanele: Giorgiu Kolbe și Ernest Richter, ingineri germani. Erdmann, servitor de cancelărie. Mawankeși, vătaful viței Betsuanilor. Wauwauka, fca acesteia, Matlatsa, damă de curte a acesteia. Zakomo și Upanda, ostași de vița Betsuanilor. Ostași de vița Mawankesianilor. Locul acțiunii: internul Africii. Timpul: prezentele. În urmă se începe petrecerea cu dans.

—x—

Garnisona din Sibiu a făcut în 28 Octomvre o strălucită ovațiune comandantului de corp br. Schönfeld din incidentul înaintării sale la gradul de Feldzeugmeister. La vorbele br.-lui Schönfeld: „Trăiește împăratul! Eljen a császár!“ răsuna pieța de strigătele soldaților și mulțimei adunate înaintea edificiului comandai de corp. După ce muzica termină cu cântarea, lumea s'a împrăștiat. — Acum se vedeți pe șovinști cum au să sbiere!

—x—

Elevele din institutul Vautier voru da Vineri în 12 Noemvre st. n. în teatrul de aici o producțiune musicală dramatică. Venitul e destinat pentru familii sărace.

—x—

Cetim în „Dreplatea“ din Craiova: „S'a instituit un comitet pentru erigerea statuei marelui oltean Tudor Vladimirescu, statua atât de admirată și care este opera distinsului d. G. Jo'nay Marian. Statua va fi așezată în Craiova, va fi turnată în bronz și va avea piedestalul de marmoră. Cât pentru suma necesară de această lucrare, comitetul va face apel la toți Românii cari vor să venereze memoria omenilor mari și suntem siguri că în curând această sumă va fi realizată.“

—x—

Joia viitoare se va juca în teatrul german de aici în beneficiul bravului regisor d. Bocka piesa „Die letzte Liebe“ de Doczi.

—x—

rilor șede la sora cu multă tignă o mică cetă de cacăduși cu căițe galbene sulfurii.

Fluturi minunați, cu cea mai frumoasă croelă a aripilor, sboră jucându-se din flóre în flóre. Gândaci de cea mai minunată strălucire se preumblă pe ramurile și pe trupurile arborilor gigantici și despicați, séu desbinați de vânturi, pe când alții luminează noptea cu focul fosforic și speciile mai mici bășcălesc ca mii de scântei peste întunecosul plafon al odăii.

De sine se înțelege, că și aci pândesc șerpi pe sub flori și printre ramurile arborilor. Șerpele cel mare numit „Python“ (nu va fi ore *boa pitton* = Königsschlange?) care incolăcit după trupina unui arbore se încălzește la sora, abia pôte fi periculos omului, însă cu atata mai vortos șerpii cei mici negri și verzi, pe cari adese-ori nici că-i pôte observa omul.

În fine ni se impune întrebarea: Pentru ce nu participă și Austro-Ungaria la marea luptă de întrecere? Mai este încă loc destul pentru întemeierea de colonii comerciale, și flota încă este destul de mare, pentru a pute trimete ici-colea câte-o corabiă spre a apora coloniile mai depărtate. Importul direct de produse tropice ar prinde foarte bine și consumenților noștri din patriă. Și urcându-se comunicațiunea trans-ocenică, s'ar pute spori și bunăstarea în lăuntrul țerei.

Scolarul realist din Viena, Siagfried Strassberger, încercând să scie, cum e când cineva se spânzură, își perd conștiința și muri. Mamă-sa vedându-i cadavruul își perd graiul de spaimă. Medicii speră a-i reda graiul.

—x—

Astă sora se va juca la teatrul german comedia „Rosa und Räschen“ de Birch-Pfeiffer, din repertoriul Burgteatrului din Viena. Mane sora, Duminecă, se va juca „Er und sein Spezi“ séu „Amicii rei si bun.“ cea mai nouă comediă de Bruno Zappert.

Acerituri patriotice.

Lui „Ellenzék“ i se sfășia inima de durere, vedând raporte ce i se facu din comitate despre procesul valachisarei, despre care dice că în 10 până în 20 de ani a despoiat mulțime de Maghiari de naționalitatea lor.

E vorba despre Maghiarii din Câmpia, un ținut, care este și a fost de când e lumea locuit exclusiv de elementul românesc. Poporul românesc a fost și este acela, care ingrașă pe boerii cei cu pinteni din Câmpia, muncind la moșile lor ziua și noptea, și etă că astăzi drept mulțămire, că suferă a fi exploatat de câțiva boeri unguresci, „patrioții“ umblă a-le denega chiar și trecutul lor istoric românesc băgându-i într'un cazan cu Maghiarii, că „foști Maghiari.“

Pentru curiositate luăm și noi câte-va „informațiuni“ ce le face un ore-care Alexandru Karácsony, un „patriot“ după calapodul lui „Ellenzék“ din comuna Agrișul superior.

Karácsony dice, că a locuit 6 ani în Țagul mare de pe Câmpia — cercul Ormenișului, comitatul Cojocnei — unde cu durere a trebuit să vedă, cât de mult s'au valachisat Maghiarii din întreg ținutul acela.

În Țagul mare — dice Karácsony — că mai de mult erau 20 familii unguresci de confesiune reformată și acestea mergeau la biserică în Cătina, care este o comună din apropiere. Astăzi însă numai o veduă, a lui Nagy Sándor, mai este care scie vorbi unguresce; o fică a acesteia, cu numele Iuli, și copiii ei minoreni: Feri și Gyuri nu sciu unguresce. Se mai află un ore care Király Iános și soția acestuia, cari încă vorbesc unguresce, dér fiii acestora numai valachicesc vorbesc. În fine se mai află un Bányai Ferencz, care încă mai vorbește cam réu unguresce, dér nevasta lui fiind Valahă și copiii lui vorbesc limba valahă. Afară de aceștia raportorul mai aduce următoarele nume, pe cari dice că le pörtă nisce Maghiari cu totul valahisați: Szathmári și fiii acestuia; doi însă cu numele Bányai; Fekete Ioan, care dice că mai nainte a fost Iános și fii lui: Vasilica și Teodor; Székely Ioan. La ceilalți dice raportorul că chiar și conumele le este valahisat.

Cât pentru comuna Cătina raportorul dice că odimora două din trei părți au fost Maghiari, acum însă abia se află 15 familii, ai cărori membri mai bătrâni își vorbesc limba lor maternă, cei mai tineri însă vorbesc mai bucuros limba valahă. Cât pentru ceilalți, partea mai bătrână din ei încă mai scie ceva unguresce, dér partea cea mai tineră vorbește numai valachicesc. Față cu comuna acesta află raportorul cel mai trist lucru, că deși se află acolo o biserică rom. cath cu un preot brav, ba înainte cu 5 ani se afla și un preot reformat, cu tôte acestea Maghiarii s'au valahisat cu totul.

După acesta trece raportorul la comuna Uilacul de Câmpia, despre care dice că mai mult ca două din trei părți au fost Maghiari; și astăzi se află preot și dascal reformat, dér abia se află în tot satul 10 omeni, cari mai vorbesc încă réu unguresce, ceilalți numai limba valahă o sciu, ba mare parte din ei și-au lăpadat chiar și confesiunea. Preotul, învățătorul și cu popor cu tot vorbesc pururea românește.

În Țagul mic încă au fost mai de mult vre-10 familii unguresci, dér din acestea numai două familii au mai rămas, cari sciu sé și vorbesc limba maternă.

În mijlocul Câmpiei se află comuna Chibulcut; două din trei părți a locuitorilor au fost Maghiari înainte de asta cu 20 de ani. Acum numai jumătate sunt Maghiari. Aci află raportorul și ceva îmbucurător, căci cei mai bătrâni dice, că mai sciu încă limba valahă, dér cei mai tineri vorbesc numai unguresce. Partea mai tineră dintre Valahi toți sciu unguresce. Se află ori cât de mulți: Moldován Miklos, Moldován Iános și alți cu nume românești, cari însă sunt curat Maghiari de confesiunea reformată, însă Români făcuți din Maghiari nu se află nici unul. Acesta se datorește preotului reformat Bójte de acolo și patriotice sale neveste, cari pe Valahi i-au făcut Maghiari, ér pe Maghiari i-au făcut sé și păzesc naționalitatea.

În Igrășul superior, pe marginea Cibleșului, încă s'au aflat Maghiari, se află încă și astăzi Valahi cu numele unguresci: Szigyarto Gergely și Benedek, dér până acum așa de mult s'au valahisat, încât nici propria origine nu și-o sciu.

Acum, după ce am citat aiurările „patriotului“, întrebăm: N'a sosit ore timpul, ca acei Români, cari au nume ce sună a unguresce, sé și reia frumoșele nume românești ale strămoșilor lor, decât mai țin la neamul și la legea lor? Nu vedă ei, că Ungurii merg până acolo, încât pe Români, cari vorbesc unguresce, îi declară de Maghiari valahisați? E o insultă pentru neamul românesc, sé fiă pus pe o treptă cu Jidovii, singurii, cari se maghiarizează.

Ultime sciri.

Nișă 28 Octomvre. Arangiamenul intervenit între guvernul sərbesc și ce-l bulgăresc obligă pe Bulgaria să evacueze Bregova, al cărui teritoriu va rămâne neutru până se pronunțe o comisiune mixtă. În cazul când comisiunea ar fi sé se pronunțe pentru cedarea acestui teritoriu Serbiei, acesta din urmă primesce în principiu sé-l cedeze Bulgariei în schimbul unui alt teritoriu analog. Comisiunea mixtă se va întruni cel mai târziu în 2 luni pentru a examina raportele comerciale ale celor două state și sé pregătască un tratat de comerț, ce se va încheia înainte de 6 luni. Până atunci contractanți se învoiesc a protege într'un mod reciproc interesele lor comerciale. Bulgaria va interzice emigranților sërbi, și Serbia emigranților bulgari de a se stabili într'o zonă de 60 de kilometri dela graniță, și cele două guverne se obligă a dejuca orice acțiune încercată contra celor două țeri. Bulgaria va termina linia dela Vakarel - Sofia - Zaribrod până la junțiunea drumurilor de fer sərbesc. Aranjamentul întră în vigoare îndată după schimbul semnăturilor. Regele a primit pe doctorul Stranski în audiență solemnă.

Viena, 27 Octomvre. (Depeșa întârziată în Bulgaria din ordin superior). Luni pe timpul nopței o canonieră rusescă a ancorat în port, anunțându apropiata sosire a marelui cuirasat „Mercur“. Consulul Rusiei s'a dus ieri pe bordul canonierei și a fost salutat prin cinci bubuituri de tun. Populațiunea indigenă alarmată la început de această salvă de artilerie se liniștă îndată. Poporul e cu totul liniștit. Aceste corăbii au fost trimise aci după cererea consulului Rusiei din Varna.

Tirnova, 28 Octomvre. Consulul rus din Varna a expus prefectului plângerile sale contra intrigilor autorităților și ale unei părți din populațiune. A amenințat sé ia măsuri de siguranță rigurose, decât nu vor înceta aceste intrigi. Deputații și ministrii se miră de acest limbaj și spun, că faptele nu justifică întru nimic astfel de amenințări.

Tirnova, 28 Octomvre. În întrunirea ce au ținut ieri deputații, s'a făcut alusiune la orecari condițiuni ce ar fi avut de gând Rusia să propună. După nisce informațiuni venite din străinătate, „Rusia ar cere ca ministrul de resbel sé fiă un general rus, ca direcțiunea afacerilor străine sé fiă în mâinile ministrului din St.-Petersburg; afară de acesta ea ar mai cere revisuirea Constituțiunii și alegerea unui candidat rus. S'a creșut la început că aceste propuneri erau formulate într'o nouă notă a Rusiei, dér nu e nimic din tôte acestea și nu este vorba, decât de nisce șgomote oficiose fără nici un caracter diplomatic.“

St.-Petersburg, 28 Octomvre. Se crede în orecari cercuri că cele 2 năi trimise la Varna au un echipagiu de 400 de omeni și că au ordin sé ocupe Varna, decât Rușii arestați în mod ilegal nu vor fi liberați.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

VARNA, 30 Octomvre. — In crucișătorul rus „Mercur“ a sosit aci cu 418 omeni și 18 tunuri.

TIRNOVA, 30 Octomvre. — Guvernul a hotărât sé libereze pe oficerii compromiși.

DIVERSE.

Cununia. — D-l Nicolau Togan, cleric absolut, și d-șora Anna Rusu își vor serba cununia lor în 1 Njemvre n. c. în biserică gr.-cat. din Sibiu.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editor: Iacob Muresianu.

Redactor responsabil Dr. Aurel Muresianu

Cursul la bursa de Viena

din 20 Octomvre st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	103.80	Bonuri croato-slavone	104.75
Rentă de hârtie 5%	92.95	Despăgubire p. dijma de vin 1/2 ung.	98.50
Imprumutul căilor ferate ungare	151.25	Imprumutul cu premiu ung.	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost 1/2 ung. (1-ma emisiune)	99.20	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost 1/2 ung. (2-a emisiune)	115.—	Renta de hârtie austriacă	83.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost 1/2 ung. (3-a emisiune)	104.50	Renta de arg. austr.	84.50
Bonuri rurale ungare	104.40	Renta de aur austr.	113.80
Bonuri cu cl. de sortare 104.50	104.50	Losurile din 1860	138.50
Bonuri rurale Banat-Ti-miști	104.50	Acțiunile băncii austro-ungare	866.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.50	104.50	Act. băncii de credit 1/2 ung.	292.25
Bonuri rurale transilvane	104.50	Act. băncii de credit austr.	279.90
		Argintul — Galbini	—
		impărătesc	5.91
		Napoleon-d'ori	9.88
		Mărci 100 imp. germ.	61.25
		Londra 10 Livres sterlinge	125.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Octomvre st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
» convert. (6%)	88—	89—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103 1/2	104 1/4
» „ „ (5%)	87—	88—
» „ „ (7%)	101—	101 1/2
» „ „ (6%)	92 1/2	93 1/4
» „ „ (5%)	83 3/4	84 1/4
Banca națională a României 500 Lei	1015	1025
Ac. de asig. Dacia-Rom.	265	270
« „ Națională	212	212
Aur contra bilete de bancă	15. 1/2	16.—
Banconote austriace contra aur.	2.02—	2.03

Cursulu pieței Brașov

din 30 Octomvre st. n. 1886.

	Cump.	Vënd.
Banconote românesce	8.44	8.47
Argint românesc	8.40	8.45
Napoleon-d'ori	9.86	9.88
Lire turcesce	11.23	11.26
Imperiali	10.23	10.26
Galbeni	5.89	5.91
Scrisurile fonc. »Albina»	100.50	101.50
Ruble Rusesci	117.—	118.—
Discontul	7—10%	pe an.

Se caută

Unu măestru lemnarū căruțașū!

Voescū sē cedezū gratis patru pogone de pământū cultivabilū și lemne pentru construitū locuința

Unui maestru lemnarū căruțașū.

Asemenea mai cedezū gratis lemnăria de lucru din pădurea mea pentru facerea căruțelorū în timpū de doi ani, din care lemnăria va lucra măestru lē căruțașū în beneficiul sēu. In schimbū va învăța măestria căruțării cāte trei băeți pe anū fără plată și va lucra pentru trebuința moșiei mele căruțaria necesară, încātū se va atinge de meșteșugulū sēu.

Pământulū ilū cedezū pentru veciă.

A se adresa la **P. N. Slăvescu** în comuna Cepari Băresești, plasa Oltū-Topologū, județul Argeșū, sēu în comuna Șuici, plaiulū Loviștei, județul Argeșū, în România, sēu sub adresa:

N. Slăvescu,

judecătorū la tribunalulū Ilfovū.
in București.

2—3

Scōlă comercială privată.

La 1-a Novembre an. c. s. n. deschidū cursulū órelorū de instrucțiune în **comptabilitatea simplă și duplă cu exerciții în corespondință și matematică.** Durata cursulū cu cāte 3 óre pe sēptemână (dela 8—9 óre sēra) este preliminară pe 6 luni. Onorariulū mensualū 5 fl. v. a. Doritorii de a participa la acestū cursū suntū poftiți a sē presenta în domiciliulū subscrisulū: tērgulū flosulū Nr. 19 parterre între órele 1—3 post meridiane, unde vorū afla informațiunile necesare.

Iosifū Rațiu,
comptabilū.

3—3

3—3

Publicațiune.

Impărțindu-se în fiă-care anū o parte din venitulū **fundatiunei princiare „Schwarzenberg-Grüner“** persónelorū autorizate militare, sē provocă acele persóne militare cu serviciulū împlinitū din vechiulū districtū alū Brașovulū dela gradulū de sergentū majorū în josū, — cari sē credū în dreptū a fi împărțaiși din acēstă fundatiune — a-și așterne petițiunile lorū de ajutorare negreșitū până la 10 Noemvre a. c. subscrisulū oficiu, de óre-ce petițiunile intrate mai târziu se vorū refuse. Brașovū, în 14 Octomvre 1886. **Căpitanatulū orașenescū.**

CANCELARIA NEGRUȚIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULŪ 1886 LA:

„Amiculū Familiei.“ Dيارū beletristicū și enciclopedicū-literarū cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și a 15-a și a lunei în numerl cāte 2—3 cōle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, asticolū scientifici, amēnunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulū de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl. pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotulū Românū.“ Dيارū bisericescū, scolasticū și literarū. Va eși în broșuri lunare cāte 2 3/4—3 1/4 cōle; și va publica articuli din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între acestea de predicii pe Dumineci, sērbători și diverse ocașiuni, mai depărte studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețulū de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl., pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonanții primesc unele premii de valóre și-și potū procura cu prețuri fōrte reduse tōte opurile din ediția nōstră.

— **Colectanții primescū gratis alū patrulea exemplarū.** —

Totū acolo au apărutū și sē află de vëndare:

Biblioteca „Săteanului Românū.“ Cartea I. II., III., IV. cuprindū materii fōrte interesante și amusante. Prețulū la tōte patru 1 fl.; cāte una deosebitū 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindē materii fōrte interesante și amusante. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică tinutā în școlele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicolar. prof. gimn. Cu portretulū M. S. Regina României. Preț. 15 cr.

Colectă de Recepte din economiā, industriā, comerțiu și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulū 50 cr.

Apologiā. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitóre la Romāni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paulū Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere, invederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I., II., III. Prețulū broșurii I., II. cāte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună costā 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. G. Borgovanū. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprindē 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și vioarele, poesii populare culese și adnotate de Ioanū Popū Reteganulū. Unū volumū din 14 cōle. Prețulū 60. cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte, după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte, după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Branda sēu nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novelā istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Elū trebuie sē se însóre. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulū 25 cr.

Puterea amorului. Nuvelā de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantin Morar. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scōlele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șuluțin. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunii, după Ernest Legouvé, membru alū academiiei franceze. Prețulū 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrele, urmate de iertăciani, epitafii ș. a. Prețulū 50 cr.

Tesaurulū dela Petrosa sēu **Cloșca cu puil ei de aur.** Studiu arhiologicū, de Dionisiu O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățamētulū intuitivū în folosulū elevilorū normali (preparandiali), alū învățătorilorū și alū altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Gherla. Imprimeria „Aurora.“ 1885. Prețulū unui exemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. Acestū opū cu devisa: „Totū ce putemū arēta, sē arētamū pruncilorū!“ — este dedicatū educatorilorū și învățătorilorū, plāpāndei generațiunii a plāpāndei generațiunii a poporului român, la aceluī poporū, ce s'a luptatū mai multū pentru limbă decātū pentru viețā. Edițiunea acestui manualū în octavū mare cuprindēndū 341 pagine, tiparū garmondū e frumōsā și tare plăcutā ochiului. In modesta nōstră literaturā pedagogicā, nu aflāmū nici unū opū, nici unū manualū intocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā, in care este acesta; și trebuie sē constatāmū cu

plăcere, că autorulū la redactarea acestui manualū a desvoltatū multū zelū împreunatū cu o rarā diligență intențiune sincerā insoțitā de unū studiu seriosū și îndelungatū prin ce s'a făcutū demnū de lauda și sprijinirea publicului românū, mai alesū a celorū în prima linie interesați, cărora nu hesitamū nici unū momentū a-lū recomanda cu tōtā căldura.

Manualū de gramatica limbii române pentru scōlele populare in trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. Prețulū 30 cr.

Manualū de stupăritū, de Ioanū Costinu. Cu 36 figurī explicative. Prețulū cu porto francatū 70 cr

Ceșe mai ieftine cărți de rugăciuni:

Miculū Mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce frumōsū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe sexele. Cu aprobarea juridicțiunii sup. bisericesce. Prețulū unui exemplarū broșuratū e 15 cr. legatū 22 cr. legatū în pānzā 26 cr.; 50 de exemplare broșate 6 fl., legate 9 fl., legate in pānzā 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate in pānzā 22 fl.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci scolarī de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui exemplarū trimisū franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolicī și altā edițiune pentru greco-orientali. Sē se noteze: care edițiune sē cere.)

Visulū prē santei vergure Maria, a Născētōrei de Dumneđeu, urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui exemplarū trimisū franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Calendar pe anulū 1887. „Amiculū Poporului“ cu 50 cr. „Noulū Calendarū de casă“ cu 30 cr. și

„Calendarulū Caliculū“ cu 36 cr. — adausū cāte 5 cr. de portpostalū.

17—20